

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
 Félévre — — — — — 3 " —
 Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
 Nyiltér sora 40 fillér.
 A lap megjelenik minden szerdán.

Szélcsend.

Ha nem is a fővárosban, ahol a politikának különböző kohói fejtik ki egymással ellenkező tevékenységüket, ha nem is az országházában, melynek működését naponta milliók szeme kíséri figyelemmel seborul, vagy felvidul aszerint, mint ahogy ott: szive és vágyai szerinti, vagy megfordított események történnek, de ahol, mint a mindennapi események igazolják, békeség és egy jobb jövőbe vetett hit nincs, legalább itt, a vidéken, közéleti és politikai szélcsend uralkodik.

Ne gondoljuk azonban, hogy ez megnyugtató jel. Tudnunk kell, hogy közéletünknek nemcsak minden számottevő faktora, hanem talán utolsó napszámosa is vár valamit. Hogy mit és kitől, hirtelenibe és biztosan, egyike sem tudná megmondani.

Az utolsó évtizedben közjogi, politikai, külgazdasági kulturális és egyéb viszonyaink annyira összekuszálódtak s valamennyi egyszerre lépett előtérbe, hogy békés és becsületos megoldásuk, majdnem lehetetlennek látszik. Mindenkit köt va-

lamelyes érdekek, egyik vagy másik kérdéshez. Eszerint igazodnak el egyesek és csapatok és sajnos, csak ezek szerint képesek a közéletben egy kis odaadóbb tevékenységre is.

Tudja a jó Isten! — Mióta felépítettük új országházunkat és országgyűlésünk beleköltözött, ott nincs békeség! Ennek hatása kiterjedt a vidékre és a nemzet társadalmát tagozatokra osztotta. Ezen tagozatok különleges célokat szolgálnak, s mindennap lazulnak azon kötelek, melyeket hazaszeretnek hívunk. Mert hát mi a hazaszeretet? Nem egyéb, mint azon nemes lelki tulajdonságunk, midőn legsajátosabb érdekeinket, vagy azoknak részét, képesek vagyunk a közjó érdekében annak oltárán áldozatul hozni.

Egyike volt ez azon nemes erényeknek, melyek ezer éves hazánkat fentartották. Mihelyt a nemzet megfélekedezik multjáról s hova tovább az anyagiasság terére lép, mihelyt egyesek és különösen vezető elemek elvakítottak a személyes hiúságoktól s megfélekedeznek arról, hogy valamikor Isten ítélőszéke előtt minden egyes cseleke-

detükről és lépésükről, melyet itt, ha szükségük így kívánja el is tagadhatnak, el is dughatnak, számot is kell adni, bizony-bizony abban a percben a nemzet lejtőre lépett.

Politikai és társadalmi szélcsendünk van, de csak látszólagos!

Nemzeti életünknek hivatott intézője: országgyűlésünk iszonyu harcokat vív önönmagával. A becsületességbe, tudásba, tapasztalásba és minden egyéb tündöklő erénybe vetett hit helyett, előtérbe lép a kotló és csirkéi meséje. Mig ezek a harcot vívják, a hajdani erős, egységes és hatalmas Magyarországnak kárörvendő hollói ott leselkednek, várnak a prédára, melyek, mig azok céltalanul és könnyelműen viaskodnak, a nemzet testéből kicsipkedhetnek. De az éhes gyomrok és kitátott szájak tulajdonképpen nem is ott vannak, hanem itt közöttünk. Itt várják a jelszót, hogy magát az Istenséget lefokozzák. Itt várják a jelszót, hogy békeségünket és ezer éves hazánk alkotmányát feldulják és — osztozkodjanak. Itt támad a nemesebb lelkekben is az az aggodalom, hogy vajjon képesek leszünk-e annyi ellenséges indulattal egyszerre

Jenő hadnagy.

— Irta: Molnár Károly —

Jóformán gyermek volt ... alig huszonhárom .. Anyja volt mindene ezen a világon, Meg a bajtársai: yitéztek egy szálig, Ó is az, — no de majd a tűzben elválnak,

Csatasorba álltak, mögötte a század; Hátranéz biztatva a vén katonákat. Lelkét megnöveszti dicsőség sugára, Mely ösztönzi vészes, diadalsatára.

Almot lát egy percre: légvárakat épít; Kinő önmagából fel a magas égig, Győztes csatájának jutalmát már látja! Az lesz a jutalom! Az ezredes lánya!

Megdörren az ágyu, itt-ott bomlik a sor, Frissen ömlő vértől pirosodik a por; Jenőt megszorítja babonás érzelem, A halál anygala rászól: gyere velem!

Nem megyek! de látva, hogy hullnak szer- [tesztét]

Az öreg katonák, vér futja el szemét. A zajt alig hallja, alig lát előre, Ott látja a harcot fent a levegőbe . . .

Egyszer csak megreszket . . . „győzni kell!” [kiáltja]

S lelke félelmét az elszántság kiváltja; Nekivág . . . s azután nem reszketett többet: Egy halottal több lett.

Az Urangyala.

— Irta: Kocsán Károly. —

Mindennap háromszor kondul meg a harang imára hívő szava. Kedves hangját szárnyára veszi a szellő s behat a paloták fényes, csillogó termeibe épp úgy, mint a csendes kunyhóba. A városi, a modern ember, a harang szavát csak időjelzőnek tulajdonítja s más gondolatot nem is ébreszt benne, csak

hogy mikor a reggeli, déli és estéli harang szava fülébe zug, akkor az 5, 12 vagy 8 órára gondol.

A falun, hol a nép egyszerű szivét és lelkét a vallásosság szent érzése tölti be ott egészen másképen van. Ha megcsendül a harang: kalapja után nyul a férfi, leemeli fővegét, keresztet vet magára és ájtatos szívvél morzsolja el a katolikus hívők egyik legkedvesebb imádságát, az „Urangyalát.” A zaj elnémul, a láрма megszűnik, a hangos jókedv is elül addig, mig a harang szava és a lelket megvigasztaló, megnyugtató imádság tart. Mily szép és megható jelenet az, mikor a falvakban e még fenmaradt és dicséretes, hagyományos tiszteletnek tanuja a vallásos, de a szokást nem ismerő szemlélő.

Sajnos, hogy ez nem általánosan gyakorolt szokás. Pedig ez által — kalaplevéve imádkozni az Urangyalát bárhol és bármikor — vallhatja és mutathatja meg minden katolikus, hogy nem szégyenli hitét és val-

CSAPÓ LAJOS ELSŐRANGU PAPI- ÉS POLGÁRI SZABÓ
 SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák, Papi öltönyök, Liberlák, Reverendák, Szarvasbőr-nadrágok, Czímádák, Bőr kabátok, Palástok, fővegek, Bőr kabátok készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a melletti teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben. Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, SZABÓ.

megküzdni. E közben pedig gondol, ki mit gondol, gondol magára, hogy jövőjét lehetőleg biztosítsa.

Ez nem egészséges közállapot! Ez sokáig nem tarthat így és nem is fog tartani. Mielőtt azonban a teljes kiábrándulás bekövetkeznék, nehéz vihar fog fejünk felett elvonnulni. Magában a természetben is így van. A hőmérséklet felkavarja, üzi a szeleket és fellegeket, de a tulajdonképeni vihar nem lép elő, míg előbb szélesend nincs. Ha pedig bekövetkezett: tör, zuz, reményeket és számításokat seper el, de végtére is termékenyit és levegőt tisztít.

Hogy világosabb legyek: A kevés értelmi képességgel bíró tömegeket könnyű p. o. az általános választói joggal felheccelni, de vajjon tisztában vannak-e a tömegek azzal, hogy ideáljuk elérése után is éppen annyit, vagy ha gazdasági viszonyaink még tovább romlanak, talán még többet is kell dolgozniuk, mint eddig? A falusi agrárszociálizmus már is kiábrándult. „Ha nincs földosztás, nincs szociálizmus.“ Ha nem lesznek olcsó lakások, mentől kevesebb a munkaidő, de annál több a heti és havi bér a városokban is ki fognak ábrándulni az egyébként igen derék, becsületes, de félrevezetett emberek.

Már magának ezen egy bajnak leküzdése óriási mértékben elősegítené a többi bajoknak és utána első sorban a következő nemzetiségi

kérdés megoldását. Nálunk, miután egyenlő jogu intézményeink vannak s mindenkinek személyes joga ezeréves alkotmányunkban gyökereszik, a nép rétegeiből gyökerező és onnan táplálkozó nemzetiségi kérdésünk nincs. A mi nemzetiségi kérdésünk mondva csinált dolog bizonyos elemek fenszinen tartására. Legjobb történelmi bizonyosság erre az idegen ajku magyar nemesség. Büszkék voltak hazájukra, nemességükre, törvényeikre s mindenre, ami őket a született magyarsághoz kötötte. Ma sem kívánnak az idegen ajku polgároktól egyebet.

Az előbbeni kérdés az elmégesedés tetőfokán már túl van. Az utóbbi kérdés, ha így viselkednek a tüzsztók, mint legutóbbi időben, még fokozódhatik, de csak addig, míg segítő társaik vannak.

Eltető eleme az emberiségnek a szabadság, de csak addig, míg vissza nem élnek vele. A szabadságnak örve alatt lehet a tudatlanok előtt hazudni és a társadalmi rétegeket félrevezetni. Ezen hitnélküli cselekedetek állították hazánk társadalmát keserű pohár elé, melyet el kell nyelni azoknak is, kik amugy is látják a bekövetkezendő jövőt. És ez a jövő nem reménytelen. A meg rázkódtatások annál inkább simább lefolyásuk lesznek, minél inkább csillogtatjuk az igazság fegyvereit. Mert tudni való, hogy minden mulandó a földön, de az igazság nem. Napjainkban is vannak hála

Istennek, még mindig elegenden, kik a gyöngébbeknek tanítási felvilágosítási s egyéb az Istenért és az emberiségért vívott harcaikban elég gyakran érzékeny sebeket kapnak, de azért nem csüggednek, nem veszítik el reményüket, mert az örök igazság mégis velük van.

Szélesend van! de nem sokára itt lessz a vihar is. Mi ne féljünk tőle, mert mi birunk reményynyel is. És a mi reményeink nem kártyavarak, melyeket az a vihar bizonyosan elfog seperni, hanem erős kősziklák, melyeken a szél fennakad s a víz lecsorog. És ha azután a mai sok kétszínű és hazug arcz, bujdosni fog azok elől kiket megmagszégényitettek — mi akkor is egyik kezünkben az igazsággal, másikkban emberszeretetünkkel fogjuk az illetőket magunkhoz ölelni.

Marosán Kornél.

Válasz

a „Szamos“ tisztelt színházi kritikusanak.

Szindarabot irtak és irni fognak jót is, rosztat is, de viszont a szindarabokról is irtak és irni fognak jó és rossz kritikát. Nem mindenki, aki magát tárgyilagos műítésznek képzele, valóban az is.

Aki történelmi műről akar bírálatot mondani, sziveskedjék legalább a történelmet elolvasni. Darabomnak sok hibája, gyengeje van. . . Egy intelligens, objectiv kritikus azt várja a szerző, hogy ezeket elfo-

lását. Városokon ez nem divat, nem szokás. Pedig ha komoly gondolkozású más vallásúak látnák, hogy a katolikusok nemcsak névleg, azok nemcsak bensőleg, hanem külső jelekkel is nyilvánítanak, az nem szégyenünkre, hanem ellenkezőleg, dicséretünkre válnék.

Azt hiszem a „szalutáló egyesület“ helyett nemesebb célú egyesülés volna az, ha az egyházi és világi vezető férfiak azt a kedves régi szokást elevenítenék fel, hogy az „Urangyalát“ kalap levéve imádkozná minden katolikus férfi és gyermek, nemcsak a falun, hanem a városokban főképp. Ez ugyan mindenkinek csekély áldozatába kerülne és igen jó hatással volna különösen ebben a hithideg korban, mikor gunyt üznek a legszentebb szertartásokból is.

Az „Urangyala“ imádkozásának igen szép szokása nem külföldről jött hozzánk, hanem Magyarországnak egy jó magyar községéből, Udvardból (Komárom m.), indult ki s rövidesen az egész világon elterjedt. Ma megkondul a harang a világ minden részében, ahol a kath. egyház gyermekei élnek s minden nyelven szól az „Urangyala“ üdvözlete.

Udvard község, honnan ezeltől 600 esztendővel szólalt meg először az Urangyalára a harang, a jövő évben a kath. magyarsággal együtt óhajta azt megünnepelni.

E végből bizottság alakult, mely a mozgalmat megindította s az itt közölt szavaival tudósítja a magyar katolikuságot:

„Udvard község 600 éves jubileumra készül. 1309-ben, Róbert Károly uralkodása idejében, Tamás esztergomi érsek alatt az udvardi szent Márton halmon épült szent Benedek-rendü atyák kolostorában Magyarország főpásztorai nemzeti zsinatot tartottak, amelyen elrendelték, hogy egész Magyarországon naponta háromszor huzzák meg a harangot.

E nevezetes tény az udvardi szent Márton halom fölött álló irás így örökíti meg:

Itt zengett a harang első üdvözlőlete néked
Szűz Anya! nyílt hálát
Hunnia bércei közt

Most tehát hatszáz éve lesz annak, hogy a harang először kondult meg naponta háromszor; hangja előbb kised körben, Udvardon és vidékén, később mind nagyobb hullámokat verve széles Magyarországon, majd az egész keresztény világon elterjedt a háromszori harangozás, melynek szép szokása Udvardról indult ki.

Az udvardiak ez emlékezetes esemény megünneplésére Urangyala-bizottságot alakítottak, melynek feladata lett e hatszáz esztendő évforduló megünneplését előkészíteni. A bizottság a jubileumot országossá kívánja tenni, hogy a mi akkor nem maradt

az udvardi kolostor falai között, hanem országszerte, sőt az egész világon elterjedt; ezen ünnep se szoruljon Udvard szűk határai közé, hanem legyen országgra szóló. Udvardon pedig e jubileum emlékére „Urangyala kápolna“ emelését vette tervbe a bizottság, melyre a fedezetet a kath. hivek közadakozásától reméli megszerezni.

Ez ünnep fővédőjéül a biboros hercegprímást, védnököknek pedig a magas püspöki kart kéri fel a bizottság. E célból már jan. 27-én küldöttség tisztelgett a budavári primási palotában, hol Kohl Medárd püspök átvevén a jubileumi bizottság jegyzőkönyvét megígérte, hogy Óeminenciájára, mint a püspöki konferencia elé pártolólag terjeszti fel azt. Tisztelgett a küldöttség Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspöknél is, ki lelkesedéssel s jóindulattal tette magáévá az ügyet.

A mozgalom lelkesedéssel megindult. A felépítendő Urangyala kápolna kövei, téglái és porszeméi még az adakozó és nemeslelkű kath. közönség zsebeiben vannak szét-szórva. Máriának tisztelői, remélem, nem feledkeznek meg s buzgó áldozatkészséggel járulni fognak ahhoz, hogy egy szép kápolna emelkedjék azon a helyen, honnan először indult el a harangszava, hogy az „Urangyala“ imádkozásra szólítsa fel a jámbor, vallásos népet.

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tüköráru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry czég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

gulatlanul fedje fel s nem azt, hogy ott ke-
ressen göböt, ahol nincs.

A finom guny fölényével sajnál engem
le a tisztelt kritikus ur azért, hogy Árkival
szemben nagylelkűnek tüntetem fel Szolimán
szultánt. Bizonyára nem hallotta hírét Szinán
esausznak, aki történelmében így ír: A pa-
disah (szultán) Valpó bégjének kezébe, egy
a budai begler bégnek, Mohamed pasának
szóló legfelsőbb parancsot adott, melyben
meghagyta, hogy amint a nevezett egyén
(gyaur) az egész világnak szóló legfelsőbb
parancsossal oda érkezik, egy ziametet adjon
neki Buda környékén. — Azt hiszem Stellát
sem lapozgatta, aki azt állítja, hogy Árki
irányában a szultán nemcsak kegyes, hanem
bőkezű is volt. Így tehát, ha a „kaftánba
bujtatott Zrínyi“ felett élezelődni akar, ke-
gyesen hagyjon ki engem a játékból és él-
ezelődjön vagy a Szolimán szellemével, vagy
— és talán nem alaptalanul — önmagával.

Hibáztat továbbá azért is, hogy Árki
Mihály életét, utolsó szive dobbanásáig nem
adattam elő a szinpadon. Higyje meg tisztelt
kritikus ur, ezt nagyon könnyű volna bele-
szőni a darabba. De elsőrendű aestetikuskok
szerint a mellékszémélyeknek csak ott és
addig van szerepük, amíg a fő cselekmény
kifejlődésére, a fő jellemek kialakulására, a
történelmi háttér megrajzolására okvetlen
szükségesek. Azontul szerkezeti hiba nélkül
egy szót sem szólhatnak.

Én Árki Annáról irtam darabot és nem
Árki Mihályról. A kuruczvitéznek csak ad-
dig volt létjogosultsága művemben, míg ma-
kaeszkodásával Anna érzelmvilágának, el-
határozásának kialakulására nélkülözhetetlen.
„Alattomban“ azonban értésére adtam az ér-
deklődő közönségnek — a szultán rendelete
által — további sorsát. Aki még ennél is
többet óhajt tudni, sziveskedjék lapozgatni a
történelmet.

Lehet, hogy tisztelt kritikus urnak más,
egészen új szabályai vannak a drámáról
fiókjában szépen megírva, de minthogy még
azok napvilágot nem láttak, nem tudom,
hogy jók-e vagy rosszak s így ne követelje
tőlem, hogy áldozatul dobjam magam azoknak.

Végezetül a tisztelt bíráló ur Árki An-
nát polgári temetéssel „díjtalanul“ elparen-
tálja. Elhiszem, hogy jó uram, sok minden-
hez ért, de nem tudom, hogy vizsgázott ha-
lottkém-e? Ha nem szakember ezen a téren,
akkor megtörténhet, hogy az ön megállapi-
tása daczára Árki Anna nem halt meg egé-
szén, hanem a rozsdás tollak szurkálása és
tinta zuhany miatt... csak elalélt.

Sine ira irom ezeket. Megköszönöm,
hogy szíves figyelmére méltatott.
Maradtam kiváló tisztelettel
Cseke, 1908. márcz. 28.

Lengyel József.

H I R E K.

A főpásztor látogatása. A püspök
ur Ó Múltósága a mult vasárnap látogatást
tett Homokon berencei Kováts Jenő nagy-
birtokos családjánál. Kiséretében volt Háman
Róbert pápai kamarás, püspöki titkár. Igaz
magyar vendégszeretettel és kedvességgel

fogadták a főpásztort és fényes ebédet adtak
tiszteletére. Kellemes meglepetésül szolgált,
hogy dr. Falussy Árpád főispán is lejött ez
alkalommal Budapestről, hol most hivatalos
ügyekben járt. Jelen voltak még Csanády
Frigyes dandárparancsnok, Hehelein Károly
praelátus kanonok, Jékey Mór, Szerdahelyi
Ágoston és Szuhányi Lajos nagybirtokosok
és Cholnoky Imre kir. közjegyző. Felköszön-
töket mondottak: a házigazda, Cholnoky,
Jékey Mór, a püspök és a főispán. A nagy-
uri ebéd a legjobb hangulatban folyt le s
az illusztris vendégek egy rendkívül kelle-
mes napnak emlékével távoztak 5 órakor a
vendégszerető házigazda családjának köréből.

Arczképleleplezés. A város tudvale-
vőleg megfestette II. Rákóczi Ferencz fe-
jedelem arczképét a közgyűlési terem
számára. A kép ünnepélyes leleplezése e hó
12-én, virágvasárnapján délelőtt 11 órakor
lesz, mely alkalommal *Osváth* Elemér ref.
főgimn. tanár, városi bizottsági tag mond
ünnepi beszédet. A Rákóczi temetésére Kas-
sára kiküldött dísz és polgári bandérium tag-
jai díszmagyarban lesznek jelen. — A hely-
beli dal és zenegyűlés pedig volt karmes-
terének, *Méder* Mihálynak arczképét festette
meg, melyet ápril hó végén tartandó köz-
gyűlésen fognak leleplezni. Az ünnepi szó-
nok dr. *Fechtel* János alelnök, kir. kath. fő-
gimn. tanár lesz.

Vármegyei választások. A vármegye
márczius 26-án tartott közgyűlése Luby Béla
országgyűlési képviselőt és Szalkai Sándor
földbirtokost a közigazgatási bizottság tagjaivá;
Dr. Jékel Lászlót és Madarassy Gyulát az
egészségügyi bizottság tagjaivá; Domahidy
István földbirtokost a bírói bizottság tag-
jává; végül Reök Gyula és dr. Vetzák
Ede bizottsági tagokat az igazoló választmány
tagjaivá választotta meg.

Előkelő vendégek. *Pokol* Elek bá-
nyabirtokosnak előkelő vendégei voltak a
a héten. *Foutenay* gróf francia főkonzul,
Derusi György román főkonzul, *Mizzi* kon-
stantinápolyi spanyol alkonzul meglátogatták
őt borpataki kastélyában s pár napot a vidéken
és Nagybányán töltöttek. A vidék igen meg-
nyerte tetszésüket, a spanyol konzul pl. ki-
jelentette, hogy ő nyáron megint itt lesz. Ked-
den délben utaztak el Budapestre.

Hymen. *Horváth* Elek kataszteri mérnök
vasárnap esküdtött örök hűséget városunkban
Debrezeni Lajos németi földbirtokos leányá-
nak Juliskának. — *Kovács* Zoltán magánhi-
vatalnok jegyet váltott *Mandel* Ella kisasz-
szonnyal. — *Péchy* Szaboles beregmezei
szolgabíró jegyet váltott *Tar* János bereg-
mezei tb. főügyész leányával, Jolán kisasz-
szonnyal.

Munkácsi hírek. *Firczak* Gyula mun-
kácsi püspök *Lázár* Béla szentszéki jegyzőt
Tiszafüredre parochusnak, *Suba* Ernő püspöki
fogalmazót, szentszéki jegyzőnek, *Melles* Géza
iktatót püspöki fogalmazónak, *Zahonyay* Zsig-
mond szárazberekéi lelkészt Karászba lelkész-
nek, *Legeza* Miklós hajdudorogi segédlelkészt
Szárazberekre helyettes lelkésznek, *Toma*
László ujmisést Hajdudorogra segédlelkész-
nek, *Mérges* Béla ujmisést Alsósíradra, *Pagy*
György ujmisést Gelsére helyettes lelkésznek,
Pajkossy Jenő ujmisést Nagycsongovára
id. helyettes lelkésznek, *Tóth* János ujmisést
Szerencsre segédlelkésznek, *Suba* Ernő szent-
zéki jegyzőt az ungvári kir. kath. főgimnáz-
iumhoz segédhítségűnek, *Bihary* Pál sz.
Bazil-rendű szerzetest Dolhára segédlelkész-
nek nevezte ki.

Gyászshir. *Baum* Károly, járási m. kir.
állatorvos márcz. hó 27-én szélhűdés követ-
keztében Szinérválján meghalt.

Birtokvétele. A püspök ur Ó Múltó-
sága a kies fekvésű Avas egyik legszebb
pontján Vámfaluban birtokot vásárolt, hol
egy kis gazdaságot óhajt létesíteni. Vámfalvi
Jónásnének 801 katasztrális hold birtokát
vette meg az összes felszerelésekkel együtt
306 ezer koronáért.

IV. Kimutatás a „Pázmány-konvik-
tus“ felépítésére felajánlott összegekről.

1. Dr. Lang Antal theol. tanár	50 kor.
2. Pásztor Ferenc segédlelkész	10 „
3. Nagy József számtiszt	4 „
4. Dr. Muhy Zsigmond orvos	10 „
5. N. N. szatmári ügyvéd	200 „
6. Polányi Endre esp. pleb.	20 „
7. Brázay János pleb.	10 „
8. Lengyel Károly kereskedő	50 „
9. Czier Ferenc pleb.	100 „
10. Czimmermann János pleb.	10 „

Összesen: 464 kor.

Fogadják a nemes szívű jöltevők a se-
gélyre szorult ifjuság s a vezetőség hálás
köszönését.

Szatmár-Németi, 1908. ápril. 1.

Ratkovszki Pál.

László Imre meghalt. Még emléke-
zetökben lesz t. olvasóinknak az az eset,
mikor László Imre szatmári főhadnagy Kas-
sán a Kossuth nótát huzatta. Az eljárás meg-
indult ellene már akkor, de csak a koalíziós
kormány korában fejezték be és László Imrét
megfosztották a rangjától és kidobták a had-
sereg kötelékéből. A Kossuth nótáért vértanu-
ságot szenvedett ember sehol sem kapott al-
kalmazást. A sok szenvedés és viszontagság
végre megtörte erejét, beteg lett és az új
Szent János kórházba került, ahol e hó 26-án
délután fél 5 órakor kilehelte sokat szenved-
tett lelkét a Kossuth nóta vértanuja. A füg-
getlenségi párt természetesen megkoszorúta
koporsóját, ugyszintén a Kereskedelmi mi-
nisztérium díjnokai is. A farkasréti temető
nyitott sírjánál Nagy György a függetlenségi
balpárt nevében bucsuztatta el László Imrét.

Egyházmegyei közgyűlés. A szat-
mári ref. egyházmegye a mult héten tartotta
városunkban tavaszi közgyűlését. Tanácsbi-
rónak Fábrián Károly fehérgyarmati lelkészt
választották meg. Többi tárgyait az esperesi
jelentésen kívül egyházi és iskolai ügyek
képezték. Közgyűlés után a Társaskörben
bankett volt.

Csomaközön is megalakult a kath.
Népszövetség márcz. hó 25-én. 170 eddig a
tagok száma. A szövetség elnök- igazgatójá-
nak *Koztra Ignác* t. kanonok esp. plébános,
helyettesének *Ellinger* János káplán lett egy-
hangulag megválasztva. Az egybegyűlt számos
és lelkes tagokhoz dr. Nemesóthy *Szabó*
Albert ügyvéd, *Pallman* Péter tanár mondtak
szép beszédet a tagok gyűjtése folyik.

Gyakornoki kinvezés. A nagykáro-
lyi kir. pénzügyigazgatóság *Pintyei* Ferencz
ottani kir. adóhivatali gyakornokot a szinér-
váljai kir. adóhivatalhoz segélydíjas gya-
kornokká nevezte ki.

A kath. legényegyletben a mult va-
sárnap dr. *Fechtel* János kath. főgimn. tanár
szabad előadást tartott a keresztény szociális
egyesülésről igen sok leginkább iparos hall-
gatói előtt nagy tetszéstől kísérve. Utána
Filótás K. tartott előadást a nemzetközi és
keresztényszociálistizmus közötti különbségről
szintén érdeklődés mellett. Ily előadások
minden második vasárnap tartatnak a kath.
legényegyletben.

**A szatmárnémeti dalegyesület ze-
neiskolája** 1908. április 4-én és 5-én a Vá-
rosháza tanácstermében növendék- hangver-
senyt rendez. Műsor: (Április 4-én, délután
4 órától.) 1. A szarvasbogár és a rózsa. Veit.
Előadja az intézet vegyes énekkara. 2. A
malom. Bátor. Zongorázza: Tankóczy Juliska

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Dus választék színes, krém és fekete szövetekből. Angol
zephyrek, batisztok, szatinok, színes és kélfestő voilekben.
Vászon- és kanavásznakban gyári raktár. Női- és férfi-
fehértaneműek, ing, gallér, kékélő, nyakkendő, harisnya és
sok más cikkkekben. Férfi és női fehértaneműek megrendelés
után jutányos árban. Minták vidékre bérmentve küldetnek.
Olcsó árak. Gyors és pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

I. o. növ. 3. Béli jelenet. Lichner. Zongorázza: Bakesy Ilona, II. o. növ. 4. Don Juan-aria. Mozart. Hegedűn játssa: Róth Sándor, I. o. növ. 5. Rondo. Moscheles. Zongorázza: Pap Ilona, II. o. növ. 6. Változatok egy norvég dal felett. Pachet, Zongorázza: Zeisler Erzsébet, II. o. növ. 8. Magyar rapszódia. Siklós. Zongorázza: Vajay Margit, II. növ. 9. Tambourin. Cooper. Hegedűn játssa: Cs. Mayer Irén, IV. o. növ. 10. Rondo. Kövér. Zongorázza: Sárkány Margit, III. o. növ. 11. Sonatine. Cooper. Hegedűn játssa: Pap Árpád III. o. növ. 12. Ábránd. D moll. Mozart. Zongorázza: Halász Margit, III. o. növ. 13. Rondo. Merkel. Zongorázza: Medveczky Klára, III. o. növ. 14. Petit air varié. Dancla. Hegedűn játssa: Szarukán Kálmán, III. o. növ. 15. Menuetto. Paderewski. Zongorázza: Friedmann Sarolta IV. o. növ. 16. Air varié. Dancla. Hegedűn játssa: Herman Ella IV. o. növ. 17. Au rouet. Godard. Zongorázza: Vajay Imre, IV. o. növ. 18. Caprice. Doehaerd. Gordonkán játssa Fejes István, IV. o. növ. 19. Scherzo. Carlier. Zongorázza: Einhorn Irén, IV. o. növ. 20. Bolero. Sitt. Hegedűn játssa: Kormány Lajos V. o. növ. 21. a) Sonasa. F. moll, I. tétel. Beethoven. b) Nocturno. F moll. Chopin, Zongorázza: Leitner Sarolta, IV. o. növ. 22. Premier solo de concert. Dancla. Hegedűn játssa: Szabados Ede, V. o. növ. 23. Tornainduló. Goll. Előadja az intézet vegyes énekkara. Tanárok: a zongora-tanszakon a 2., 3., 5., 6., 8., 10., 12. és 13. zenei számokra nézve: Szőnyi Margit; a 15., 17., 19., 21. számokra nézve: Benkő Miksa; a hegedű-tanszakon: Füredi Sándor; a gordonka-tanszakon: Benkő Miksa; az ének-tanszakon: Kövér Dezső. Az összes hegedűszámokat zongorán kíséri: Klein Lili.

II. (Április 5-én, délelőtt fél 11 órától.)

1. Szülőföldem. Erődi. Előadja az intézet vegyes énekkara. 2. Polonaise. C moll. Chopin. Zongorán előadja: Baranyi János, VI. o. növ. 3. a) Ave Maria. Bach Gounod. b) III. Solo de concert. Dancla. Hegedűn előadja: Gönczy István, V. o. növ. 4. A pisztráng. Schubert-Heller. Zongorán előadja Emerich Ella, VI. o. növ. 5. VII. Hegedűverseny. Beriót. Előadja: Halász Sándor, I. kiműv. o. növ. 6. Valse. As dur. Rubinstein. Zongorán előadja: Reiter Irma, VI. o. növ. 7. Polonaise. A dur. Wieniawski. Hegedűn előadja: Benkő Alice, I. kiműv. növ. 8. a) Sonata. D moll, I. tétel. Beethoven. b) Nocturno. G dur. Chopin. Zongorán előadja: Klein Lili, I. kiműv. o. növ. 9. Rajta, előre! Induló. Becker. Előadja az intézet vegyes énekkara. Tanárok: a zongora-tanszakon: Benkő Miksa, a hegedű-tanszakon: Füredi Sándor, az ének-tanszakon: Kövér Dezső.

Nagybójtai estély. A munkácsi kath. kör a városi színházban e hó 5-én délután 6 órakor nagybójtai estélyt rendez. Műsor a következő: 1. Bevezető. — Mondja: Azary Miklós a Kath. Kör. vil. elnöke. 2. L. Weiss: Ave Mária. — Énekli: Ferenczy Sándorné drné. Zongorán kíséri: Harnyay Jusztin, zenetanár; hegedűn: Zombory Zoltán. 3. Előadás. Tarja: Varjas Endre, a Kath. Kör. egyh.

elnöke. 4. Prónai — Szent — Gály: Rákóczi zászlója. — Melodráma. Előadja: Török Margit. Zongorán kíséri: Fényes Albert dr.; hegedűn: Zombori Zoltán, harmoniumon: Román József; az énekszámokat férfi-quartett adja elő. 5. Kaffka M.: Magdolna. — Bibliai drámai jelenet. Személyek: Szűz Mária: Biró Emmi; Magdolna: Toronszky Irénke; János apostol: Mészáros Ilonka; Péter apostol: István János; Jakab apostol: Lyachovits István. 6. Élőkép — Szereplők: Szűz Mária: Biró Emmi; Jézuska: Kemechey Gábor; angyalok: Bácskai Magda; Dergács Edit; Sechser Ilonka; Ferency Jolánka; Ferency Livike; Hornoch Annuska; Köncies Bertike; Lintner Sárika; Román Géza; Sirokay Rózsika; Szikszay Agatha. Énekkel kísérik a polg. leányiskolai növendékek.

Automobiljárat Nagykároly és Szatmár között. Egy budapesti vállalkozó Nagykároly és Szatmár között május hónaptól kezdődőleg automobiljáratot akar létesíteni. E terv már oly régen kísért, hogy akarva, nem akarva el kell hinnünk, hogy valami alapja tényleg van a tagadhatatlanul érdekes tervnek.

Szabadságolás. Évek óta folytatott hírlapi akció eredménye az a rendelet, melyet a Rendeleti Közlöny legutóbbi száma közöl, mely szerint a király elrendelte, hogy a szárazföldi hadsereg legénysége az aratás idején illetve három hónapra szabadságoltassék.

Egyházi jegyzőválasztás. A szatmárnémeti szatmári részi gör. kath. egyház a megüresedett egyh. jegyzői tisztségre egyhangulag *Marosán* János helybeli áll. tanítót, lapunk belmunkatársát választotta meg.

Lapkiadókat érdeklő ítélet. Eddig általános volt az a felfogás, hogy a ki nem rendel meg valami lapot, vagy nem kívánta, hogy az neki az előfizetés lejárása után is küldessék, nem is tartozik érte megfizetni. A legfőbb bíróság azonban másképp hozta meg a határozatát és kimondta, hogy igenis mindenki, ki valamely ujságot huzamosabb ideig elfogad a kézbesítő postától, érte fizetni is tartozik. Csak akkor, ha a példányokat felbontatlanul és felvágatlanul, hiány nélkül vissza tudja adni a bíróság előtt, akkor nem kötelezhető fizetésre, de a kiadott bélyeget köteles megtéríteni ez ujság kiadónak. Ezen legfelsőbb bírói határozat következtében most a kiadók tömegesen ügyvédnek adják át hátralékosaik címét és számláját. Kimondotta a bíróság azt is, hogy lapok pereiben az a város illetékes bírói szék, hol az ujságot nyomják és postára teszik, tekintet nélkül arra, hol lakik az adós. Végrehajtás esetén azonban az ottani járásbíró jár el. — „Mert — mondja indokolásában a határozat — ujságot épp úgy irásban megrendelik. A fizetés elmulasztása lehet elfelejtésből is.“

Elhamvadt tehenészet. Király Jenő beregszászi kir. főállatorvos beregdaróczi mintatehenészetére péntek este a lángok martaléka lett. Valószínűleg vigyázatlanságból kigyult az ől, melyben 32 drb. szarvasmarha

volt s rövid pár óra alatt elhamvadt, a tehenek közül 6 drb. benn vészett. A kár jelentékeny.

Színházi hírek. *Komlóssy* Emma k. a. a Népszínház volt elsőrendű tagja jelenleg színházunkban vendégszerepel. Az esteli előadás után az a közóhaj nyilatkozott meg, hogy Krémer igazgató igen helyesen tenné, ha a kiváló énekesnőt legalább még két estére szerződtené. — Legközelebb a Tihanyi-párnak lesz jutalomjátéka, hogy mely darabban, még nincs megállapítva.

Váltóhamisító. Dorka Vaszilika gyökeresi lakos egy 48 koronáról kiállított váltóra a Rusz Vaszilika, Dorka Emilián és Dorka Stefán névalírását reá hamisította és azt a hamis váltót a kövárvidéki takarékpénztárnál leszámítottatta. A szatmárnémeti kir. törvényszék Dorka Vaszilikát az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett hat hónapi börtönrre ítélte és kötelezte a felmerült és felmerülő költségek megfizetésére. Az ítélet jogerős.

Aranylopás. A nagybányai csendőrség ügyessége véletlenül érdekes aranylopást derített föl. Ugyanis ünnep lévén Glogyán János kincstári zuzómunkás alaposan beruggott s félholtan vitték be a csendőrök, mint magával tehetetlen embert. 10 K készpénzt találtak nála. Schwarcz Simon őrsvezető azonban jobban megvizsgálván, még 70 K készpénzt talált a ruhájában eldugva. Valatára fogta, hogy honnan pénzel ilyen bőven s ki is derítette, hogy zuzdमारából (éreporból) került a pénz, melyet Lupucz Györggyel együtt adtak el. Az őrsvezető Lupucznál házkutatást tartott s egy csupor marát talált is, aki aztán szintén beismerésben lévén, Flora Demeter zazari lakosra vallott rá, ez meg Vogel Izsákné Lakatos-utcai órásnéra, aki állítólag megvette tőlük mindig a kincstártól lopott éreport. Mind a négyen fogva vannak. Vogel Izsákné a büncselekményt nem ismeri el, a többiek beismerésben vannak.

A szatmári tánczkedvelők szives figyelmébe. Alulírott tisztelettel értesitem Szatmár város Gentry-bosztont kedvelő közönségét miszerint 3—4 óra alatt kedvező feltételek mellett biztos sikerrel tanítom az általánosan közkedvelt **Gentry-bosztont**. Szives megkeresésüket kérem az érdekelteknek. Kiváló tisztelettel **Urbán Gábor**, okl. tánc-tanító Józsa-utca 7 sz.

Eladó lucfenyők. (*Picea excelsa*) 150—350 centiméter magasságig. Többször átültetve. Biztos megeredés. Ültetésre legalkalmasabb idő *április*. Darabja 150—500 fillérig. Árjegyzéket másfajú fenyőkről, thujákról és gyümölcsfákról bérmentve küld *Drinyi* kertészet, posta Portelek, Szatmármegye.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerésznel, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerészi cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. *Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.*

GLÓZER JÁNOS CIPÉSZ

Szatmár, Rákóczi-utca 26.

Az 1896-iki milleniumi, az 1900-iki időleges kiállításon, az 1903-iki debreceni cipészkiállításon kitüntetve.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy a helyben 15 év óta fenálló és jó hírnévnek örvendő **CIPÉSZ ÜZLETETEMET** folyó évi február hó 1-től kezdve Rákóczi-utca 26. szám alá, Fogarassy Sándor mérnök ur házába helyeztem át. Midőn ezt t. Cimed szives tudomására hozom, egyuttal bátor vagyok becses figyelmét felhívni arra, hogy cipész üzletemet ezuttal **CIPÉSZ SZALONNA** alakítottam át. Nem mulaszthatom el eddigi szives pártfogásáért köszönetemet nyilvánítani s ígérve, hogy mint eddig, úgy a jövőben is főtörekvésem leendő, hogy nagybecsű megrendelőimnek legjobb minőségű anyagból készült csinos, könnyű cipőkkel és eszímákkal szolgáljak.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

FABIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NEMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám. Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: **148.** Ajánl menyasszonyi, bál és névnap csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszterményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Mindenféle kávé olcsóbb, sőt minden más árut is április 1-től jutányosabban vásárolhatunk a **Néma-féle** kávékereskedésben Szatmár, Kazinczy-utca 16. sz.

Színház.

A múlt heti műsorról sokat nem írhatunk, ha Vidor József jutalomjátéka és Zilahy Gyula debreczeni színiigazgató vendégszereplése közbe nem jön, színházi referádánk egy pár mondatból állana: untig-fáradtig előadott darabok, folytonos repetálások. Miért is heti színházi beszámolóinkban csak a két fontosabb esemény részletezésére szorítkozunk.

Kedd (március 24). „Varázskeringő“ 9-szer.

Szerda (március 25). „Vetélytárs“ 2-szor.

Csütörtök (március 26). *Vidornak*, a társulat nagytehetségű hősszerelmesének jutalomjátékául Rostand verses drámája „Cyrano de Bergerac“ került színre. Hogy ezt a csodálatosan szép színjátékot vidéki városban nem lehet a nagy francia íróhoz méltóan játszani, az kétségtelen. Ezért nem is teszünk erős kritika tárgyává az előadás gyengéit, hiszen természetesen kell tartanunk, hogy a tüneményes szépséget igénylő kiállításnak s a darab rendkívül nehéz betanulásának problémáját Szatmáron nem lehet megoldani. Annál nagyobb dícséret illeti *Vidort*, hogy Cyránónak szinte páratlanul nehéz szerepében sikerült kiváló, a „művészi szép“ után szomjazókat is kielégítő alakítást mutatnia be. A közönség egész este ünnepelte a jeles fiatal színészt — és méltán.

Péntek (március 27). „Koldus gróf“ e szezonban is először megismételve.

Szombat (március 28.) és **Vasárnap** (március 29). Zilahy Gyula vendégszereplése. Szombaton az „Ördög“-ben, vasárnap „A király házasodik“ című vígjátékban; mindkét estén megtelt a színház zsuffolásig érdeklődő közönséggel. Zilahy igen ügyesen választotta meg a darabokat, melyekben fellépni óhajtott, minek folytán alkalmat keresett s talált magát két oldalról is bemutatni a szatmári publikumnak. Az „Ördög“-ben mint salon-virtuoz, „A király házasodik“ című darabban pedig mint natur-comicus mutatta be fényes színészi tehetségét. Zilahy Gyula valódi vérbeli színész, a színpadnak ura, azon oly biztonsággal mozog s kezel mindent, mint egy nagy csatahajón a tapasztalt admirális. A színpadon minden úgy megy, ahogy az ő játéka dirigál. Igen, mert Zilahy nemcsak elmondja, de el is *játsza* szerepét, szóval tud játszani és ez kvalifikálja a színészt. Minden mozgása, mimikája, hanghordozása eszünkbe juttatja a magyar színpad egyik kitűnőségét: Vizvári Gyulát, a Nemzeti Színház jeles mesterét. Ennek a két embernek művészete meglepően hasonlít egymáshoz anélkül, hogy Zilahy mimelvé

Vizvárit. Zilahyban is meg van tökéletes mértékben az az isteni szikra, melyet a művészet lehel az emberbe s mely őt a haza legkiválóbb színművészevé teszi a magyar név dícsőségére. Zilahy 25 éves színészi jubileuma alkalmából nálunk tett vendégszereplése valóságos ünnep számba ment. A szatmári közönség meleg óvácziókban részesítette az „Ördög“ és kiskopjai nagykopjai Kopjai Imre személyesítőjét.

A mi színészeink is kitettek magukért mindkét estén, hogy a vendégművészek méltó partnerei lehessenek. Ki kell emelnünk *Takács* Mariskát (Jolán — Erzsébet banilla) *Vidort* (I. Lajos) *Tihanyit* (László) kik mindkét estén megfeleltek a hozzájuk fűzött várakozásunknak. Még *Balázi* Sándor is kitett magáért, mert a (Doctissimus fráter Gvidó) szerepét megtanulta s végig elég jól megis játszotta. Jó figura volt *Györi* Emil a (Magnificus) szerepében.

Vasárnap d. u. „Orpheus“ zónában.

Hétfő (március 30.) „Sámson“ zónaelőadás.

Heti műsor:

Ma szerdán Komlóssi Emma k. a. 2-ik vendégfelléptével „Gésák.“

Csütörtökön Komlóssi Emma k. a. 3-ik és bucsu fellépte „Varázskeringő.“

Pénteken zóna „Vigadó özvegy“ operette 3 felvonásban.

Szombaton nagy ujdonság, itt először „A biboros“ színmű 4 felvonásban.

(M—n.)

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

BORELADÁS.

Tisztelettel tudatom, hogy néhai Gillyén József kiváló szatmárhegyi borait megvásároltam és azt 50 literen felül és butelliázva áruba bocsátom. Árak: fehér bor 50 literen felül 52 fillér, literenkint 72 fillér. Vörös bor 50 literen felül 80 fillér, literenkint 1 korona. **Fógel Károly** bor, csemege és déligyümölcs-üzlete Szatmár, Deák-tér (főposta épület). Telefon-szám 154.

A legalkalmasabb és a legszebb

— husvét ajándék —

A MEGVÁLTÓ.

Irta: DR. BUZA SÁNDOR.

Negyedik kiadás 27 képpel.

Ára füzve 2.— kor. Kötve 2.40 kor.

Megrendelhető:

REIZER JÁNOS könyvkereskedésében vagy a **PÁZMÁNY-SAJTÓBAN** Szatmáron.

Legelő.

Szatmári (Nagyecsonkás) kitűnő legelőnkre folyó évre szarvasmarhát és lovat váltunk be. Legelőbér, őrzés, bikapénz, kétszeri beoltás és állandó orvosi felügyeletért darabonként **20 K** fizetendő szeptember 1-én. Vagy pedig 1200 □-öles holdanként **18 K**, mely szintén szeptember 1-én esedékes.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

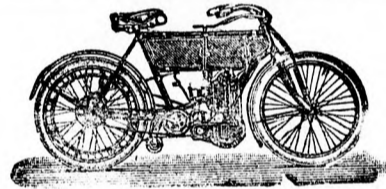
Telefon szám 16.

Megnyilt a

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógépraktár Szatmár, Batthyányi-u. 1.

Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű **Puchmotor** és **kerékpárokat**, valamint minden rendszerű **varrógépeket** kényelmes heti vagy havi részletre.

Javitó műhelyemben

kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket **szakszerűen és jótállás**

mellett eszközöztetnek. — Kerékpár alkatrészek, **gummik, szabadonfutók** nagy választékban.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű eserfa,
I. rendű tölgyfa,

vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,

Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.

Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-és máv. állomásnál.

100.000.000 koro-
nát

szándékozunk Magyarorszá-
gon készpénzben elhelyezni.

RÓTH BANKHAZ

BUDAPEST.

Központ: VI. ker., M. kir. Operaház
palotájában.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbir-
tokra és bérházakra 10—75 éves
törlesztésre 3⁰/₀, 3¹/₂⁰/₀, 4⁰/₀, 4¹/₂⁰/₀-os
kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és
III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre
5⁰/₀-al, esetleg 5¹/₂⁰/₀-al.

Személy és tárcza váltóhitelt
iparosok és kereskedők részére,
valamint minden hitelképes egyén-
nek 2¹/₂—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami,
törvényhatósági, községi tisztvi-
selőknek és katonatiszteknek fi-
zetési előjegyzésre, kezes és élet-
biztosítás nélkül. Ugyanezeknek
nyugdíjra is. Értékpapírokra, vi-
deki **pénzintézetek** és vállalatok
részvényeire értékük 95⁰/₀-áig
kölcsönt nyújtunk a Magyar-Oszt-
rák Bank kamattába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi
pénzintézet által nyújtott jelzálo-
gos törlesztéses személy- és váltó-
kölcsönt. Miudennemű bel- és kül-
földi értékpapírt napi árfolyamon
veszünk és eladunk.

Megbízásokat a budapesti és kül-
földi tőzsdéken lelkiismeretesen
és pontosan teljesítünk, minden-
kor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó **minden reá-
lis ügyletet**, a legnagyobb pénz-
csoportoknál levő összeköttetése-
inknél fogva legelőnyösebben bo-
nyolítjuk le.

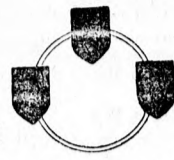
Díjtanul nyújtunk bárkinek
szakszerű **felvilágosítást**. (Vá-
laszbélyeg mindenkor mellék-
lendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

**Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca
16. sz. alatt vannak.**

IFJ. **RUBINSZKY**

FERENCZ

IPARMŰVÉSZETI

MŰHELYE

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy
uri szoba berendezések, vala-
mint leányszoba berendezések
művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az **összes rovarokat**
gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.20,
—.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20,
2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb brogéri-
ában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-
plakátok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a
„TIRGRAM“ névre. Gyár: **Budapest, IV. ker.,
Károly-utca 1.**

2!j üzlet! 2!j üzlet!

20⁰/₀-ot

megtakarít, ha az ujonnan megnyilt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba
vágó czikkek, meglepő olcsó árakban
.. árusítatnak.

Szives meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,

Kazinczy-utca 4. szám.

Alagsó- és gőztéglagyár
KONT MANÓ

BEREGSZÁSZ.

Homlokzat-tégla, dísztéglá, fagon-tégla, ék- és kémény-tégla, cserép-zsindely,

hornyos tetőcserép

alagsó, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele.

Teljes tetőfedések eszközlése.

Távirati czím:
Gőztéglagyár, Beregszász.

Nyílt levél

*szegény és gazdag építetőkhez
eggyaránt.*

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap

a kétfülű

hornyos tetőcserép

(16692. sz. alatt szabadalmazva),

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden vályogfal elég erős neki.

Az a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezenként Beregszász állomáson waggonba rakva 72 korona.

Egy négyszög méter területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 darab) vasúti szállítási díja Szatmárra 34 korona.

A faszindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott művét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerincz-cserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üveg-cserép bádóg-ablak helyébe 2 korona 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. cz. közönséget, különösen faluban a főtisztelendő urat, tanító, bírót, jegyzőt urakat, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tüzvésznel a fél falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó

alagsó- és gőztéglagyára, Beregszász.

Szatmáron REITER MÓRITZ kizárólagos képvisellel bír, cserép állandóan raktáron van nála és szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással is.

Első osztályu fali géptégla nagyobbára nyersfalazatnak is használható !!

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő
Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSÉT
a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON
a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el. Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök. A m. t. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvétetnek
a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszlmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház) aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből**, a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljezen kiküszöbölte**, és a kinek áruí csinosság dolgában is párját ritkítják

BABAKOCSIK ÉS RINTALOVAK!

Megkezdődött a tavaszi vásár!
Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorsorübbtől a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürnbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN
SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő
„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.
MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Óriási választék Francia babákban.

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Értesítés.

Fogorvosi műtermem és lakásom május hó 1-től a Lévai-palota emeletén lesz. (Hám János-utca 12.)

Műtermemben a száj, fogak és állcsontok kóros változásai a legújabb idők technikai vívmányai szerint kezeltetnek. — Kitiünök ismert fogporom nállam mindig kapható. — Lakásomból két utcai — egymásba nyíló — szobát bérebe adok. — Értekezhetni jelenlegi lakásomon Rákóczi-utca 24. szám alatt.

Albisi Bakcsy Domokos, orvos-fogorvos.

Kitiünő fogpor és szájvíz.

100.000 lábat tesz tönkre a szük czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó barátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

VALEK JÁNOS czipész mesternél
Szatmáron, Széchenyi-u. 7. (Bölonyi-ház)
a püspöki palotával szemben.

Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árusükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a., és a nagybányai fióküzletében.

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a farsangi idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző díszítéssel Liqueürs „ 6 K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „ Csigaszervezetű diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék dísz tárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos osillárok** nagy választékban. Házi telefon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbjá 60 f. Mindenféle újdonsági villamos égő kapható.

